

La conquesta d'Amèrica

Programació didàctica
Segon trimestre
3r de primària

Júlia Al·lès
Escola Margarita Florit

Seqüenciació dels continguts	2
Currículum.....	3
METODOLOGIA.....	4
ORGANITZACIÓ DE L' AULA	4
Tipus d'agrupaments.	4
Horari de classe	5
Organització del temps a l'aula.....	5

Seqüència didàctica de les activitats del projecte interdisciplinari.....	6
Recursos didàctics	7
AVALUACIÓ	7
Moments i instruments d'avaluació. Quan i com avaluarem?.....	8
Avaluació del procés d'ensenyament	8
ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES	
ESPECIALS.	9
Unitats didàctiques	9
UNITAT 1: Per què Cristòfor Colom va anar a Amèrica?.....	9
UD-3. Què és millor, viure al s. XXI o al XIV?.....	13
UD-4. Com es medeix la història?.....	15
UD-5. Com vivien els menorquins en el segle XIV?	17
UD-6. Quines diferents maneres de mesurar hi ha?	19
UD-7. Com donaries a conèixer Ciutadella a uns estudiants peruans?	21
UD-8. Com saber que un quadre té valor artístic?	23
UD-9. Com fer una conferència als més petits -i als pares- sobre el que hem après?	25
UNITAT 10: Quins aliments van venir del nou continent?.....	28
UNITAT 11: Com conservar els aliments en una nau que no té electricitat?.....	31

Seqüenciació dels continguts

		Continguts	
Unitat 1	Per què Cristòfor Colom va ser el primer?	Llengua i matemàtiques	CC
Unitat 2	Com situar un vaixell en un mapa? Els viatges de C. Colom	Medi i matemàtiques	CC
Unitat 3	Què és millor, viure al s. XXI o al XIV?	Llengua i medi.	
Unitat 4	Com es medeix la història?	Medi i matemàtiques	
Unitat 5	Com vivien llavors els menorquins?	Llengua i medi	
Unitat 6	Quants metres de paret seca hi ha a Menorca?	Llengua, medi, matemàtiques.	
Unitat 7	Com donaries a conèixer Ciutadella a uns estudiants peruans?	Medi i llengua	
Unitat 8	Per què podem dir que un quadre és polit? La dama del armiño	Educació artística i llengua	
Unitat 9	Com fer una conferència als més petits sobre el que hem après?	Educació artística i llengua	
Unitat 10	Com es descobreixen els aliments?	Llengua i medi	
Unitat 11	Com conservar els aliments en una nau que no té electricitat?	Medi i matemàtiques.	
Unitat 12	Com fer una caravel·la que no caigui?	Educació artística i llengua	

Curriculum

Llengua catalana														
Objectius	Continguts	Criteris d'avaluació	Unitats didàctiques											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Participar en diverses situacions de comunicació adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.	Participació activa i cooperativa en situacions comunicatives habituals, espontànies o dirigides, pròpies de la vida quotidiana i de l'activitat d'aula emprant un lèxic adequat i valorant i respectant les normes que regeixen l'intercanvi comunicatiu: escolta atenta, exposició clara, respecte del torn de paraula, to de veu, fórmules de cortesia, etc.	Participar en situacions de comunicació, dirigides o espontànies, respectant les normes que regeixen la comunicació: torn de paraula, exposar amb claredat, entonar adequadament, organitzar el discurs, escoltar i incorporar les intervencions dels altres.			x		x					x		x
Expressar-se oralment.....	Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.	Bloc 1. Expressar-se oralment.....										x		
Expressar-se per escrit de manera adequada....	Valoració de l'escriptura com a eina per expressar-se Ús de normes ortogràfiques i dels signes de puntuació	Redactar, reescriure i resumir textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal			x		x		x			x		
Utilitzar la lectura i les TIC per obtenir informació.	Comprensió d'informació en textos dels mitjans de comunicació	Utilitzar estratègies per captar el sentit global i les idees principals i secundàries d'un text.			x									
Coneixement el medi														
Objectius	Continguts	Criteris d'avaluació	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Reconèixer en el medi canvis relacionats	-Reconeixement d'aspectes de la vida quotidiana d'algunes	Explicar, amb exemples concrets, l'evolució d'alguns aspectes de la vida			x	x	x							

amb el pas del temps.	societats d'èpoques històriques. - Observació de l'evolució al llarg del temps d'algun aspecte de la vida quotidiana	quotidiana relacionat amb fets històrics rellevants.											
-----------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

METODOLOGIA

Tenint en compte que les competències no són continguts que el professor transllada a l'alumne sinó les capacitats que aquest mobilitza per resoldre problemes o situacions TOT EMPRANT CONTINGUTS, valors, habilitats i la motivació, la metodologia que s'empra en aquesta programació parteix de situacions didàctiques pensades per:

- Mobilitzar els continguts i la motivació mitjançant la resolució de problemes.
- Establir connexions amb els coneixements previs de l'alumne
- Aportar a l'alumne vies per resoldre els problemes tot verbalitzant estratègies per aprendre a través del diàleg pedagògic.
- Donar prioritat a les estratègies que permeten a l'alumne pensar de forma crítica i alternativa (ex: presa de decisions, resolució de problemes)
- Emprar els diferents llenguatges (verbal, artístic, matemàtic) per seleccionar i interpretar la informació i per construir i comunicar el coneixement amb diferents suports, tot atorgant un paper fonamental al digital i informàtic.
- Afavorir la construcció compartida del coneixement a través del treball cooperatiu.
- Conèixer els punts forts i dèbils i saber autoregular el propi aprenentatge.
- Ajudar a transferir els coneixements apresos a noves situacions, fent copsar la utilitat dels aprenentatges per entendre com és el món on vivim.

Per assolir aquests principis s'han aplicat les següents estratègies metodològiques: aprenentatge a partir de problemes, a partir de projectes, de petites recerques, conferències.

ORGANITZACIÓ DE L'AULA

Tipus d'agrupaments.

Es treballaran diferents tipus d'agrupaments dels alumnes, en funció del tipus d'activitat que s'estigui fent en cada moment.

- **Activitats en parelles o en grups cooperatius** amb l'objectiu d'afavorir la interacció cooperativa, per promoure la participació de tots els infants i compartir experiències entre iguals. Es faran grups heterogenis, que respondran a diferents criteris: interessos, capacitats,... per facilitar l'intercanvi i ajut entre ells. Els grups cooperatius són heterogenis i els forma la mestra a principi de trimestre tenint en compte diferents criteris (aprenentatge,

comportament, personalitat...). Canvien cada trimestre. Estan formats per 3 o 4 alumnes amb diferents rols que són rotatius setmanalment: coordinador, secretari, portaveu i monitor. Cada alumne rep la seva tarja de rol on s'especifiquen les seves funcions (veure annexe). Es treballa la competència social i ciutadana i la d'autonomia i iniciativa personal.

- **Activitats individuals:** enteses com a enfrontament personal a una tasca determinada, permeten l'adequació a les característiques de cada infant, tan pel que fa als nivells com al ritme d'aprenentatge, sense que cap es senti discriminat. Em serviran també per a l'avaluació.

- **Activitats col·lectives/ gran grup:** tindran un pes important durant la jornada escolar procurant que els infants prenguin cada cop una participació més activa. Es fonamenten bàsicament en la comunicació i intercanvi oral a partir de la consigna de la mestra o de la proposta de materials. S'utilitzen aquests tipus d'agrupament per tal de presentar les activitats de forma general i/o que després tenen una realització en petit grup i/o individuals; també es tenen en compte a l'hora de realitzar algunes avaluacions de les activitats i/o unitats.

Horari de classe

HORARI 3R-B

9-10	P.A RELIGIÓ	P.A.	P.A.	P.A.	P.A.
10-11	E.COMP.	P.A.	P.A.	P.A.	ANGLÈS
11-11'30	P.A.	P.A.	P.A.	P.A.	P.A.
11'30-12	PATI				
12-13	ED.FÍSICA (½ GRUP)	TALLERS	P.A.	ED.FÍSICA	P.A.
13-14	P.A.	TALLERS	ANGLÈS	MÚSICA	P.A.

P.A.=Projecte d'aula

Organització del temps a l'aula

Les hores dels especialistes (música, religió, ensenyament complementari, educació física, i anglès) estan parcel·lades setmanalment en un horari. La resta d'hores formen part del Projecte d'aula que s'estructura alhora en diferents moments.

- Moments per al **Projecte de Treball**; Investigar el món a través de projectes comuns serà l'eix vertebrador de gran part de la feina d'aula. Es proposen projectes que permeten mobilitzar competències tot interrelacionant continguts de diferents àrees i estratègies per arribar a un aprenentatge significatiu i que parteix dels interessos del grup-classe.

- Moments per fomentar **la competència lectora**; Es fan diferents activitats encaminades a potenciar la lectura; préstec de contes, recomanació d'un conte, *la mestra llegeix* - a partir de la lectura de la mestra han fet petits projectes- , lectura individual, activitats puntuals de Sant Jordi, representació dramàtica.
- Moments per afiançar la **competència escrita**, a través de la notícia, la correcció comú de textos lliures, de guions de redacció, del panell de vocabulari, l'elaboració de normes ortogràfiques a través d'imatges, l'ortografia sense esforç (Daniel Gabarró) o de quadernets d'ortografia.
- Moments per afiançar la **competència oral**. Les conferències i l'Assemblea d'aula.
- Moments per afiançar la **competència matemàtica**, a través del càlcul mental, els jocs matemàtics - el bingo, la roda de nombres...- o de quadernets d'algoritmes.
- Moments de **tutoria i assemblea**; dedicam un temps, setmanalment o quan sorgeix la necessitat per treballar temes relacionats amb la millora de la convivència, les habilitats socials i la resolució de conflictes.
- **Moment per a dur a terme els càrrecs**: Encarregats -posar missatges a pissarra...-.
- **Moments per agrupaments flexibles**, on es mesclen fillets de diferents cursos: Tallers; es plantegen com a activitats lúdiques que seria difícil treballar a nivell d'aula pel tipus d'organització o activitat que es proposen. Les ràtios es redueixen i s'agrupen fillets/es de diferent nivell. Enguany s'han fet el taller de “Cuina en anglès” ,”Hort”, “Itineraris”, “Teatre”, “Art” i “Medi ambient”.

Seqüència didàctica de les activitats del projecte interdisciplinari

Una vegada s'ha plantejat la tasca, que inclou una pregunta-problema a resoldre i un o varis productes a realitzar, es comencen les activitats. S'afavoreix sempre que és possible la participació de la comunitat (pares, poble, família) per retornar després a la comunitat el que hem après a través d'un producte (una conferència, un post al bloc o un escrit).

Activitats d'introducció

En primer lloc, es fan activitats de presentació i motivació del tema, per a sensibilitzar sobre el contingut que es treballarà. Alguns recursos que s'empren són: llançar preguntes sobre el tema, realitzar una excursió, lectura de textos... que s'aniran alternant segons el tema a tractar en cada moment.

Activitats per identificar els coneixements previs que tenen els alumnes sobre el tema a desenvolupar. Algunes d'aquestes són fer ús del debat, petits escrits sobre el que saben, pluja d'idees, ...

Activitats de planificació. Un cop s'ha consensuat el tema, els alumnes planifiquen la investigació o projecte que han de realitzar, posant així en joc la competència d'autonomia i iniciativa personal (**què volem saber, on i com buscarem la informació**)

Activitats de desenvolupament

Les activitats de desenvolupament estan en funció de la tasca encomanada. Són de diversos tipus i s'empren els diferents agrupaments abans esmentats. En ocasions seran la lectura d'un text, la projecció d'un power point, l'observació de l'entorn, l'enregistrament de dades (entrevistes, qüestionaris, notes escrites,...), la representació de les dades obtingudes en diferents suports (elaboració de gràfics, murals, exposició oral, ...). **Però a totes elles inclouen els passos següents:**

- Tractament de la informació (extracció de les idees principals)
- Esquematització de la informació (a través de mapes conceptuals o de forma oral)
- Valoració de la informació (a vegades a través d'un debat o de la conversa per diferenciar entre opinió i coneixement científic)

A més, es realitzaran activitats d'ampliació, per atendre els alumnes que aprenen ràpidament i activitats de reforç, quan sigui necessari, per aquells alumnes que puguin tenir algun problema d'aprenentatge o dificultat en algun tema concret.

Activitats de consolidació

Molt lligades a les activitats anteriors, **serveixen no només per resumir i sintetitzar els coneixements apresos sinó per ajudar a fer connexions i transferir allò que s'ha après a noves situacions. Es fan activitats com diàleg en gran grup (què hem après? quines noves preguntes ens plantejem? a què es sembla amb allò qu eja havíem estudiat?....), resums, elaboració de mapes conceptuals, murals, dibuixos, respondre preguntes d'un text treballat...**

Recursos didàctics

Seràn variats i s'aniran alternant. Són els següents: mapes conceptuals (per organitzar el coneixements previs/posteriors dels alumnes), resum, subratllat, esquemes, lectura comprensiva de textos, narracions, manipulació de materials, murals col·lectius, audiovisuals, material projectable(power point, DVD), fotografies, il·lustracions, llibres de consulta, atlas, diaris, biblioteca d'aula, globus terraqui, làmines murals, instruments de mesura i observació, diccionaris, premsa ordinària i digital, diferents llibres de consulta que serveixen per extreure la informació.

Les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) **tenen** un paper rellevant en el desenvolupament de les unitats de treball; **s'empren a tots els moments de la seqüència didàctica**, és a dir, **tant a la introducció (per motivar) com al desenvolupament (per la recerca i el tractament de la informació)** (treball amb pàgines web educatives), **o a la conclusió** (per presentar els seus treballs (ús del processador de textos) o com a suport per les seves explicacions o les de la mestra (ordinador i canó de projecció). Tots els recursos tecnològics abans esmentats estaran a la seva disposició.

També es faran sortides escolars, així com xerrades a l'escola relacionades amb les unitats didàctiques que s'estiguin treballant.

AVALUACIÓ

L'avaluació es fa no només a través de proves escrites, sinó diversificant els instruments d'avaluació lligats als productes de la tasca (una exposició oral, un mural, etc,...). **S'estimula la participació de l'alumnat (autoavaluació) i la coavaluació** per tal que s'adonin del que aprenen i com aprenen.

Els productes s'avaluen a través de les rúbriques d'avaluació, que contenen indicadors que expressen de forma concreta els diferents nivells d'adquisició de la competència en un

llenguatge entenedor. Els indicadors es defineixen a partir dels criteris d'avaluació i les competències bàsiques.

La nota final prové tant del control com de les rúbriques dels diferents productes.

Criteris de qualificació

Tot i que cada UD té els seus criteris de qualificació, tenim uns criteris generals que són:

- 40% de la nota final..... examen escrit o millor posar control.
- 20% de la nota final..... producte elaborat amb les activitats de desenvolupament de la UD (pot ser un vídeo, una exposició...)
- 20% de la nota final..... conferència oral davant els pares o els alumnes d'un altre curs.
- 20% de la nota final.....treball en equip.

Moments i instruments d'avaluació. Quan i com avaluarem?

- **Avaluació inicial.** **Coincideix amb les activitats d'introducció.** Individualment i en grup es detectaran els coneixements previs.
- **Avaluació formativa.** **Es fa amb les activitats de desenvolupament.** Es faran de tres maneres:
  - Autoavaluació a partir de les rúbriques d'avaluació que l'alumne anirà revisant una vegada a la setmana.
  - Coavaluació a partir de la correcció mútua d'algunes de les activitats d'aprenentatge.
  - Avaluació externa de la mestra a través de l'observació o de les proves escrites.
- Avaluació sumativa.** És l'avaluació que feim al final de cada UD i que incorpora les anteriors.

Avaluació del procés d'ensenyament

L'objectiu principal de l'avaluació del procés d'ensenyament és millorar la tasca docent.

L'avaluació del procés d'ensenyament es comenta a les reunions de cicle. En l'avaluació hi participen:

- Els alumnes, manifestant el seu punt de vista sobre els punts forts i dèbils del procés d'ensenyament.
- Altres mestres que de forma puntual entren a l'aula i aporten una visió externa que complementa les altres dues visions.

ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

El suport pedagògic (PT) és de quatre hores setmanals que es distribueixen de la següent manera: Dues hores de suport per als fillets dislèxic, són dues hores que es fan fora de l'aula amb l'assessorament i coordinació de la logopeda particular que li va donant unes pautes molt clares de treball a la PT en reunions periòdiques. El primer no requereix de cap adaptació del currículum, només de petites intervencions quan es consideren necessàries. Bàsicament els moments de treball on es preveu que necessitaran d'un suport específic és en la lectura de textos. Per assegurar la seva comprensió a vegades necessita ajut extra o més temps. A l'hora de corregir la seva expressió escrita tenim en compte sempre el seu trastorn. Té un bon comportament i ganes de fer feina, gràcies en part a la medicació per TDA-H que rep diàriament. El segon necessita adaptació curricular significativa especialment per la comprensió de textos escrits.

Les dues hores restants de suport es fan dins l'aula i es dediquen a fillets i filletes que mostren certes dificultats d'aprenentatge, en lectura, escriptura, raonament....

Quant al fillet anee emocional, tot l'equip docent procura estar atents a les seves necessitats. Conèixer les seves circumstàncies és comprendre'l millor. Miram de reforçar-li positivament totes les accions o feinetes que fa bé.

Unitats didàctiques

Els objectius, continguts i criteris d'avaluació que es treballen a cada unitat estan representades en diferent color segons les diferents àrees a què corresponen:

Coneixement del medi

Català/Castellà

Ed. Artística

Matemàtiques

UNITAT 1: Per què Cristòfor Colom va anar a Amèrica?

Temporització: 3ª setmana de gener.

Justificació: En aquesta unitat els fillets s'aproparan al personatge històric que és Cristòfor Colom i faran càlculs amb les dades de la seva vida. Es treballen continguts de les àrees de Llengua i de Matemàtiques.

	OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AV.
1	Utilitzar les destreses bàsiques per cercar, comprendre,	Comprensió d'informació general en textos procedents dels mitjans de comunicació	Utilitzar estratègies per localitzar, recuperar i captar el sentit global i les idees

	recollir i processar informació de textos de gèneres diversos.	Valoració del mitjans de comunicació com a font d'informació.	principals i secundàries d'un text.
2	Utilitzar les destreses bàsiques per escriure textos propis.	Ús d'estratègies de producció de textos: planificació (funció, destinatari, selecció de la informació, del tipus de text, de l'estructura del contingut, etc.), redacció de l'esborrany i revisió del text per millorar-lo.	Redactar, reescriure i resumir diferents textos significatius, de manera ordenada i adequada, utilitzant la planificació i la revisió dels textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal.
3	Emprar diferents estratègies per resoldre problemes i saber explicar el procés que ha seguit.	Resolució de problemes: suma, resta, i multiplicació.	Resoldre problemes emprant diferents estratègies.
4	Posar en pràctica hàbits i estratègies que permetin tant l'activitat individual com la col·laboració activa i la responsabilitat en l'aprenentatge cooperatiu.	Col·laboració activa i responsable en el treball en equip. Gust per compartir els processos de resolució i els resultats obtinguts.	Participar en situacions de comunicació respectant les normes que regeixen la comunicació.

OBJ+ CONT+CA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	Instruments d'avaluació
1	CTDI. Obtenir, seleccionar, processar i comunicar la informació per transformar-la en coneixement	Rúbrica d'avaluació del text biogràfic (20%)
2	CCL. Practicar la competència lectora. CCL. Composar textos escrits.	
2, 3	CAA. Controlar i gestionar el propi aprenentatge CAIP. Tenir consciència de les pròpies fortaleses, limitacions i interessos personals i esperit de superació.	Rúbrica d'avaluació dels exercicis matemàtics (20%)
3	CM. Realitzar càlculs i estimacions CM. Raonar i argumentar tot emprant destreses de pensament	Rúbrica d'avaluació del treball en equip (20%)
4	CCL. Expressió i comprensió oral. Implicar-se activament en una conversació i adoptar una actitud dialogant. CSC. Assumir la responsabilitat individual en el treball amb els altres.	
		Control 40%

Avaluació: Es farà una avaluació inicial, una avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Críteris de qualificació: Rúbrica de la biografia (20%), Rúbrica dels exercicis matemàtics (20%), Rúbrica del treball en equip (20%) i Control (40%).

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca i de les rúbriques.
2. Elaboració d'un mapa mental individual, grupal i col·lectiu del que sabem sobre per què Colom va anar a Amèrica i sobre com es fa una biografia.
3. Planificació del que necessitam saber, com, qui i on buscarem la informació.

Activitats de desenvolupament:

1. Elaboració de la pròpia biografia, seguint el mapa de redacció elaborat prèviament.
2. Recerca a casa d'informació (internet , llibres...), de biografies del personatge en estudi.
3. Tractament de la informació. A l'aula cada grup té dues o 3 biografies i han de subratllar les dades més importants, posar-les en comú en petit grup i completar unes preguntes sobre la vida de C.Colom i els objectius del seu viatge.
4. Redacció de la biografia de Cristòfor Colom.
5. Comparació entre l'estructura d'un text biogràfic i un text descriptiu.
6. Resolució d'unes qüestions matemàtiques a partir de les dades obtingudes com extreure l'edat a què va morir C.Colom o quants dies van tardar en completar el primer viatge.
7. Posada en comú de les estratègies matemàtiques emprades per resoldre els problemes.

Activitats de consolidació:

1. Resolució de nous problemes matemàtics a partir de les dades més importants de la vida d'un altre personatge rellevant de l'època (data naixement, mort, ...).
2. Conversa final sobre el que hem après i noves preguntes que ara ens plantegem.

Adaptació per als NESE

Support individual de la mestra en la lectura dels textos i de l'enunciat dels problemes.

Metodologia i organització: Aprenentatge a partir de problemes, treball cooperatiu i individual, recerca i tractament de la informació a través de les TIC, compartir estratègies de resolució de problemes.

Recursos: Fitxa de la biografia pròpia. Fitxa de la biografia de Cristòfor Colom. Fítxes de resolució de problemes, pissarra, fotocòpies amb informació extreta d'internet o de fonts bibliogràfiques.

UD-2. Com situar un vaixell en un mapa?

Justificació: En aquesta unitat els alumnes situaran els llocs de sortida i arribada dels viatges de Cristòfor Colom i aprendran a situar qualsevol lloc del mapa mundi emprant les coordenades geogràfiques. Es treballen continguts de les àrees de Coneixement del medi i de Matemàtiques.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1 Interpretar conceptes i processos del medi natural, social i cultural mitjançant codis numèrics, gràfics, cartogràfics i d'altres.	Aplicació de tècniques d'orientació; Els punts cardinals i la brúixola. Localització precisa d'elements en l'espai.	Utilitzar les nocions espacials i la referència als punts cardinals per situar un lloc sobre un mapa. Realitzar estimacions i mesures, escollint, entre les

Utilitzar instruments de mesura, així com procediments d'orientació espacial.

Descripció de posicions i moviments en un context topogràfic.

unitats i instruments de mesura que millor s'ajustin a la mida i naturalesa de l'objecte a mesurar.

2 Prendre consciència de la pertinença a grups socials i culturals amb característiques pròpies, valorant l'enriquiment que suposen les diverses cultures que integren el món.

Reconeixement de les característiques més importants de l'organització territorial de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.

Conèixer l'organització territorial de l'Estat espanyol.

OBJ+CONT+CA

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Instruments d'avaluació

1	CCIMF. Emprar processos i eines científiques per observar l'entorn físic. CCIMF. Interactuar amb l'espai físic. CTID. Transformar la informació (vídeo) en coneixement. CSC. Comprendre la realitat social	Control (60%)
2	CM. Utilitzar el llenguatge tècnic, formal i simbòlic i els diferents sistemes de representació per comprendre la realitat i resoldre problemes.	
1, 2	CAA. Disposar d'un sentiment de competència personal	Rúbrica d'elaboració dels exercicis matemàtics (40%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, una avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Control (60%), Rúbrica dels exercicis matemàtics (40%).

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca, la pregunta i les rúbriques.
2. Motivació: Visionat de dos vídeos curts (5'aprox.) que relaten els viatges de les tres naus que dirigia C.Colom.
3. Recerca a l'Atles de la situació exacta dels llocs.
4. Planificació del que sabem, el que necessitam saber, com, qui i on buscarem la informació.

Activitats de desenvolupament:

1. Grup aula: Situació dels llocs de sortida i arribada dels 3 primers viatges en un mural del mapa mundi que tenim a l'aula i en un full individual.
2. Comparació entre els conceptes de *meridians* i *paral·lels* i la seva forma de mesurar-se. Fitxes
3. Memorització d'una cançó per saber les 17 comunitats i les 50 províncies d'Espanya

Activitats de consolidació:

1. Realització del joc de “Batalla naval” amb el mapa mundi i sobre les coordenades geogràfiques.
2. Realització del joc puzzle de les províncies d'Espanya, enllaçat al bloc de l'aula. <http://www.xtec.net/~ealonso/flash/esprovin3e.htm>
3. Diàleg: què hem après. Quines noves preguntes ens plantegem?.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra en la lectura dels textos.

Metodologia i organització: Resolució de problemes, diferents agrupaments (petit grup, individual), ús de les TIC.

Recursos: Mapa del món, globus terraqui, mural, ordinador+projector, fitxes, mural províncies Espanya plastificades, retoladors permanent, atlas, mural plàstic transparent, aula ordinadors.

UD-3. Què és millor, viure al s. XXI o al XIV?

Justificació: Despertar en els alumnes la curiositat per saber com era la societat en què va viure C.Colom. Es treballen continguts de les àrees de Llengua i de Coneixement del Medi.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
1 Reconèixer en el medi natural, social i cultural canvis i transformacions relacionats amb el pas del temps.	-Reconeixement d'aspectes de la vida quotidiana d'algunes societats d'èpoques històriques. - Observació de l'evolució al llarg del temps d'algun aspecte de la vida quotidiana, relacionant-lo amb alguns fets històrics rellevants.	Explicar, amb exemples concrets, l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana relacionat amb fets històrics rellevants identificant les nocions de durada, successió i simultaneïtat.
2 Utilitzar la lectura i les tecnologies de la informació i la comunicació per obtenir informació.	Integració de coneixements i d'informacions procedents de diferents suports per aprendre i contrastar informació.	Utilitzar estratègies per localitzar, recuperar i captar el sentit global i les idees principals i secundàries d'un text.
3 Participar en diverses situacions de comunicació adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.	Participació en situacions comunicatives, respectant les normes: escolta atenta, exposició clara, respecte del torn de paraula, to de veu, fórmules de cortesia, etc.	Participar en situacions de comunicació, dirigides respectant les normes que regeixen la comunicació: escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
4 Expressar-se per escrit de manera adequada en els diversos contextos de l'activitat social i cultural.	Valoració de l'escriptura com a eina per expressar experiències necessitats, d'obtenció i reelaboració d'informació.	Redactar, reescriure i resumir textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal

Ús de normes ortogràfiques i dels signes de puntuació en les produccions escrites.

OBJ+CONT+CA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	Instruments d'avaluació
1	CSC. Comprendre la realitat social. Adquirir una memòria històrica i usar-la per argumentar i expressar opinions fonamentades sobre fenòmens actuals o passats	Rúbrica d'avaluació del debat (40%)
2	CTID. Disposar d'habilitats per cercar, obtenir i processar i comunicar informació	
3	CCL. Aplicar estratègies de comprensió lectora. CCL. Expressió i comprensió oral. Implicar-se activament en una conversació i adoptar una actitud dialogant.	
4	CSC. Participació activa i compromesa en projectes comuns. CCL. Aplicar estratègies per la composició de textos escrits. CAA. Adquirir autonomia en l'aprenentatge	Rúbrica d'avaluació de l'escrit descriptiu (40%) Control 20%

Avaluació: Es farà una avaluació inicial, una avaluació formativa (rúbriques), i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica d'avaluació del debat (40%), rúbrica d'avaluació de l'escrit descriptiu (40%) i control (20%)

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca (fer un debat on cada alumne ha de representar un personatge de diferents èpoques històriques) i de les rúbriques.
2. Motivació: visita als alumnes de P4 que han contruït un castell amb tetrabricks.
3. Formació de grups de 3 alumnes. Cada grup té un rol diferent (4 rols x 2 èpoques: medieval i actual).
4. Planificació. Que necessitam saber, com, qui i on buscarem la informació.

Activitats de desenvolupament:

1. Recerca d'informació. Presa d'apunts i extracció de les idees principals amb un resum oral a partir de:
  - Visionat d'una pàgina web sobre l'edat mitjana, és un enllaç del nostre bloc: "Caballeros y castillos" . <http://nea.educastur.princast.es/caballeros/index.htm>. Hi ha una part que explica les parts del castell i funcions.
  - Conferència dels alumnes de 5è, que estan estudiant les principals èpoques històriques. Ens conten la seva visió de l'organització feudal.
  - Conferència individual d'un alumne sobre "Cavallers medievals"
2. Realització d'una piràmide de la societat feudal individual i una per l'aula, en gros.
3. Preparació del debat. Realització d'un escrit descriptiu individual en funció del seu rol.

4. Debat a l'aula. Cada alumne ha d'argumentar si es viu millor ara o abans des del punt de vista d'un personatge determinat.

Activitats de consolidació:

1. Redacció d'un escrit relatant com seria la vida si ells haguessin nascut en aquella època. Poden triar el personatge que els agradaria ser i imaginar-se el que faria durant un dia. (serveix d'avaluació)
2. Diàleg: què hem après. Quines noves preguntes ens plantegem?.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra en la redacció dels textos individuals.

Metodologia i organització: Aprenentatge a partir de preguntes, treball en petit grup i individual, recerca d'informació i imatges, ús de les TIC, exposició del treball realitzat a altres alumnes de l'escola.

Recursos: ordinador + projector, mural, fitxes.

UD-4. Com es medeix la història?

Justificació: Situar l'esdeveniment que esteim estudiant, en aquest cas “La conquesta d'Amèrica” dins un context temporal. En aquesta unitat es treballen continguts de les àrees de Coneixement del Medi i de Matemàtiques.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
<p>Reconèixer en el medi cultural moments històrics rellevants de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.</p> <p>1 Interpretar, expressar i representar fets, conceptes i processos del medi social i cultural mitjançant codis numèrics, gràfics, cartogràfics i d'altres.</p>	<p>Introducció a la cronologia de històrica: utilització d'unitats de mesura temporal (dècada, segle) i maneig bàsic de les nocions de successió, ordenació i simultaneïtat.</p> <p>Utilització de documents escrits i visuals per obtenir informació històrica i elaborar diferents treballs.</p>	<p>Explicar, amb exemples concrets, l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana relacionat amb fets històrics rellevants, identificant les nocions de durada, successió i simultaneïtat.</p>
<p>Reconèixer l'aportació de diferents cultures al món matemàtic: sistema de numeració romana, unitats i aparells de mesura, instruments de càlcul, etc.</p> <p>2</p>	<p>Reconeixement dels primers nombres romans. Lectura i escriptura de quantitats utilitzant la numeració romana.</p> <p>Establiment d'equivalències entre diferents unitats de temps.</p>	<p>Reconèixer el valor dels dígit de la numeració romana.</p> <p>Utilitzar, en contextos quotidians, la lectura i l'escriptura de nombres naturals de fins a sis xifres, interpretant el valor posicional de cadascuna tot comparant i ordenant els nombres pel valor posicional en la recta numèrica.</p>

OBJ+CONT+CACOMPETÈNCIES BÀSIQUES

1	CSC. Comprendre la realitat social. Adquirir una memòria històrica i usar-la per argumentar i expressar opinions fonamentades sobre fenòmens actuals o passats CTID. Disposar d'habilitats per cercar, obtenir i processar i comunicar informació CCL. Aplicar estratègies de comprensió lectora.
2	CSC. Comprendre la realitat social. Comprendre l'aportació que les diferents cultures han fet a l'evolució i progrés de la humanitat CM. Utilitzar símbols matemàtics per mesurar el temps i per realitzar càlculs i estimacions.

Instruments d'avaluació

Rúbrica de la línia del temps individual (50%)

Control (50%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, una avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica de la línia del temps (50%), i control (50%)

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca (com es medeix la història?) i de les rúbriques.
2. Planificació. Què sabem, què necessitam saber (què és una línia del temps?, com s'escriuen els nombres romans?), com, qui i on buscarem la informació.

Activitats de desenvolupament:

1. Projectió a l'aula de diferents models de línies del temps. Cada alumne agafa apunts de la que més li agradi.
2. Recerca per la ciutat de llocs o objectes on surtin nombres romans i realització de fotos (deures) que posteriorment es projectaran a l'aula.
3. Elaboració d'una línia del temps a les parets de l'aula, on hi situarem els esdeveniments que coneixen com el descobriment d'Amèrica i l'arribada d'Alfons III a Menorca, que treballen cada any per Sant Antoni, any naixement de Jesús...
4. Escripció dels segles (nombres romans) i representació del truc que s'empra per fer l'equivalència d'un any a un segle (fitxa).
5. Resolució de problemes matemàtics a partir d'unes dades.

Activitats de consolidació:

1. Elaboració de la seva pròpia línia del temps. Des de 4000 a.c. fins els nostres dies.
2. Elaboració taules emprant el processador de textos per preparar el joc.
3. Realització del joc de bingo amb els números romans.
4. Diàleg: què hem après. Quines noves preguntes ens plantegem?.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra quan prenen apunts per fer els esbossos de les seves línies del temps.

Metodologia i organització: Aprenentatge a partir de preguntes, treball en petit grup i individual, recerca d'informació i imatges, ús de les TIC.

Recursos: cartolines, retoladors, projector+ordinador, regles, aula ordinadors.

UD-5. Com vivien els menorquins en el segle XIV?

Justificació: En aquesta unitat es pretén que els fillets i filletes coneguin com era Menorca a l'època de Cristòfor Colom a través dels oficis que feien els seus avis i avantpassats. En aquesta unitat es treballen continguts de les àrees de Coneixement del Medi i de Llengua.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
1 Identificar, plantejar i resoldre interrogants i qüestions relacionades amb elements significatius de l'entorn, utilitzant estratègies de recerca i tractament de la informació. Analitzar algunes manifestacions de la intervenció humana en el medi.	-Ús de tècniques senzilles de registre i representació del passat familiar i proper. -Observació de l'evolució al llarg del temps d'algun aspecte de la vida quotidiana. -Reconeixement i valoració del significat d'alguns testimonis del passat en l'entorn. -Identificació i descripció d'oficis en funció dels materials i eines que utilitzen.	Obtenir informació rellevant sobre fets a partir de la consulta de fonts bàsiques i comunicar els resultats. Explicar, amb exemples concrets, l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana.
2 Participar en diverses situacions de comunicació adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.	Comprensió i producció de textos orals, per aprendre i per informar-se. Identificació de les idees principals i secundàries valorant i respectant les normes que regeixen l'intercanvi comunicatiu: escolta atenta, exposició clara, fórmules de cortesia, etc.	-Comprendre i expressar el sentit integral dels textos orals, reconeixent-ne les idees principals i les secundàries i les idees que suposen algun tipus de discriminació. -Participar en situacions de comunicació, dirigides respectant les normes que regeixen la comunicació: escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
3 Expressar-se per escrit de manera adequada en els diversos contextos de l'activitat social i cultural. Emprar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per escriure de manera adequada, coherent i correcta.	Composició de textos propis de l'àmbit acadèmic per organitzar informació (qüestionaris), reconeixent-ne l'estructura. - Interès per la qualitat i la presentació dels textos i per la recerca d'expressivitat i de creativitat. - Ús de normes ortogràfiques i dels signes de puntuació en les produccions escrites.	Redactar, reescriure i resumir textos, tant en suport paper com digital utilitzant la planificació i la revisió dels textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal.

OBJ+ CONT+CA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	Instruments d'avaluació
1	CSC. Comprendre la realitat social. Adquirir una memòria històrica i usar-la per argumentar i expressar opinions fonamentades sobre fenòmens actuals o passats	Rúbrica del debat (30%)
	CTID. Disposar d'habilitats per cercar, obtenir i processar i comunicar informació CAA. Adquirir autonomia en l'aprenentatge. CAIP. Practicar les habilitats necessàries per imaginar, emprendre, liderar projectes i avaluar projectes	
2, 3	CCL. Aplicar estratègies d'expressió i comprensió oral. CSC. Participació activa i compromesa en projectes comuns.	Rúbrica de comprensió audiovisual (20%). Rúbrica de l'escrit de l'entrevista (30%)
	CCL. Aplicar estratègies per la composició de textos escrits. CTID. Conèixer i aplicar les eines TIC i els seus llenguatges.	Control 20%

Avaluació: Avaluació inicial, formativa (rúbriques) i final (control).

Criteris de qualificació: rúbrica d'avaluació de la comprensió audiovisual (20%), rúbrica d'avaluació de l'escrit de l'entrevista (30%), rúbrica d'avaluació del debat (30%), control (20%).

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca (Com vivien els menorquins d'abans?) i de les rúbriques.
2. Escrit individual. Quins oficis coneixem de l'època dels besavis, avis i pares?
Ampliació de l'escrit a casa amb ajuda dels pares.
3. Elaboració d'un mapa mental en petits grups i llavors en gran grup on s'hi recollirà la informació individual dels coneixements.
4. Preparació de tres entrevistes a avis i àvies per conèixer alguns oficis antics.
  - Elaboració d'una fitxa on han de tallar, reordenar i aferrar les parts d'una entrevista a una persona major.
  - Redacció de les entrevistes en petits grups.

Activitats de desenvolupament:

1. Realització de tres entrevistes a avis i àvies per conèixer alguns oficis antics.
2. Visionat d'un vídeo on s'explica com es feia antigament la calç vegetal i quins usos tenia.
3. Anotació de les idees principals en un full d'apunts.
4. Realització d'una fitxa on han de contestar preguntes sobre el vídeo.
5. Posada en comú de la informació recollida i redactat escrit al blog sobre un dels oficis (en grups de 4).

Activitats de consolidació:

1. Realització d'un debat en el que cada fillet ha d'argumentar si es viu millor ara o abans des del punt de vista d'un personatge determinat.
2. Diàleg: què hem après. Quines noves preguntes ens plantegem?.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra quan redacten les entrevistes.

Metodologia i organització: Realització d'entrevistes, Aprenentatge a partir de preguntes/ projectes, treball en petit grup i individual, recerca d'informació i imatges, ús de les TIC.

Recursos: fonts orals (avis, pares,...), internet, projector+ordinador, fitxes, aula ordinadors.

UD-6. Quines diferents maneres de mesurar hi ha?

Justificació: Reflexionar sobre formes diferents de mesurar a partir de la lectura d'una notícia del diari local sobre un dels oficis més antics que es fan a Menorca (paredadors de paret seca) tot practicant la resolució de problemes matemàtics: metres lineals, metres quadrats i l'àrea d'una superfície. Es treballen les àrees de C. del Medi, de Matemàtiques i Llengua.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
1 Analitzar algunes manifestacions de la intervenció humana en el medi, i de conservació del patrimoni natural i cultural de la nostra comunitat.	Observació i descripció de diferents tipus de paisatge: elements naturals i humans, la interacció de l'home en el paisatge.	Reconèixer i explicar, recollint dades i utilitzant aparells de mesura, les relacions entre alguns factors del medi físic (relleu, sòl, clima, vegetació, etc.) i les formes de vida i actuacions de les persones, valorant l'adopció d'actituds de respecte per l'equilibri ecològic de l'entorn.
2 Elaborar i utilitzar instruments de mesura, així com procediments d'orientació espacial.	-Utilització en situacions reals de les unitats del sistema mètric decimal i dels múltiples i submúltiples, observant les equivalències. -Estimació de mesures d'objectes de la vida quotidiana.	Realitzar estimacions i mesures, escollint, entre les unitats i instruments de mesura usuals.
3 Emprar els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació com a instrument de treball i aprenentatge.	Comprensió d'informació general en textos procedents dels mitjans de comunicació social.	Interpretar i integrar les idees pròpies amb la informació continguda als textos d'ús escolar i social, i mostrar la comprensió per mitjà de la lectura en veu alta amb l'entonació i fluïdesa adequades.

OBJ+ CONT+CA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	Instruments d'avaluació
1	CCIMF. Analitzar la influència de l'activitat humana sobre el paisatge i el món físic. CCIMF. Valorar la incidència de l'acció humana sobre l'ecosfera i utilitzar de forma responsable els recursos humans. CCA. Mostrar interès per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic de la pròpia comunitat i d'altres llocs.	Rúbrica d'avaluació de la fitxa de comprensió lectora a partir de la notícia (30%)
3	CCL. Aplicar estratègies per la composició de textos escrits.	
2	CM. Plantejar i resoldre problemes de la vida quotidiana. CM. Utilitzar els procediments matemàtics bàsics. CAA. Reconèixer les pròpies capacitats intel·lectuals i emocionals. CTID. Conèixer i aplicar les eines TIC i els seus llenguatges.	Rúbrica de la resolució de problemes matemàtics (30%)
1, 2, 3		Control (40%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica de la resolució de problemes matemàtics (30%), rúbrica d'avaluació de la comprensió lectora (30%), control (40%).

Activitats d'introducció:

1. Preparació de la lectura. Què sabem sobre l'ofici de paredador? De què creiem que tractarà aquesta notícia? És el mateix mesurar una tanca que mesurar un camí?
2. Lectura de la notícia. Recerca de paraules noves al diccionari.
3. Diàleg posterior sobre les noves paraules relacionades amb conceptes matemàtics (hectàrees, metres, àrea...). Què en sabem? Com calcular l'àrea de la nostra habitació?

Activitats de desenvolupament:

1. Reflexió sobre la notícia amb l'elaboració d'una fitxa. Resposta a unes preguntes de comprensió lectora.
2. Aprofundiment en el concepte "àrea d'una superfície" amb exemples propers (àrea de la seva habitació, d'una piscina...) posant l'escala utilitzada.
3. Resolució de problemes d'àrees. <http://www.ite.educacion.es/w3/recursos/primaria/matematicas/superficie/a3/campos.html>
4. Representació sobre paper d'una hectàrea de sòl a Menorca amb 1.000 mts de paret líneal.

Activitats de consolidació:

1. Diàleg: Com es medeix la mar? Quines diferents maneres de medir hi ha? És el mateix medir una àrea, una línia o un volum? Ens servirien les mateixes mesures per saber la distància entre Espanya i Amèrica? Quines noves preguntes ens plantegem?

Adaptació per als NESE:

Support individual de la mestra en la lectura i la resolució de problemes.

Metodologia i organització: Aprenentatge reflexiu, treball individual i en gran grup.

Recursos: la notícia d'un diari, fitxa sobre la notícia, paper d'embalatge, paper quadriculat, pasta d'aferrar, retoladors, regles, diccionaris, ordinadors.

UD-7. Com donaries a conèixer Ciutadella a uns estudiants peruans?

Justificació: Comparar i contrastar la vida al nostre poble amb la vida d'un poble d'un país de l'altra banda de l'oceà. En aquesta unitat es treballen continguts de les àrees de Coneixement del Medi i de Llengua.

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
Identificar els principals elements de l'entorn natural, social i cultural de la nostra comunitat.	Observació i descripció de diferents tipus de paisatge: elements naturals i humans, la interacció de l'home en el paisatge.	Reconèixer i explicar les relacions entre alguns factors del medi físic i les formes de vida i actuacions de les persones.
1 Prendre consciència de la pertinença a grups socials i culturals amb característiques pròpies, valorant l'enriquiment que suposen les diverses cultures que integren el món.	Valoració de la diversitat cultural com una font d'enriquiment personal i social.	Identificar i classificar, segons criteris científics, animals, plantes i roques.
Expresar-se oralment i per escrit de manera adequada en els diversos contextos de l'activitat social i cultural per satisfer necessitats de comunicació.	Composició de textos propis de l'àmbit acadèmic per obtenir, organitzar i comunicar informació.	Redactar, reescriure i resumir diferents textos significatius en les situacions quotidianes i escolars, tant en suport paper com digital, de manera ordenada i adequada, utilitzant la planificació i la revisió dels textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal.
2 Participar en diverses situacions de comunicació i utilitzar la llengua de manera adequada en l'activitat social i cultural, aplicant les regles bàsiques de la comunicació i adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.	Valoració de l'escriptura com a eina de relació social i de comunicació de coneixements, experiències i necessitats, d'obtenció i reelaboració d'informació i dels coneixements.	Participar en situacions de comunicació, dirigides respectant les normes que regeixen la comunicació: escoltar i incorporar les intervencions dels altres.
	Utilització guiada de programes informàtics de processament de textos per a la producció de textos senzills, fent atenció a la presentació (estils de lletra, títols i subtítols, etc.).	
	Participació en situacions comunicatives emprant un lèxic adequat i valorant i respectant les normes que	

regeixen l'intercanvi comunicatiu.

OBJ+CONT+CACOMPETÈNCIES BÀSIQUES

OBJ+CONT+CACOMPETÈNCIES BÀSIQUES		Instruments d'avaluació
1	CSC. Comprendre la realitat social CSC. Participació activa i compromesa en projectes comuns	Rúbrica del mapa de comparar i contrastar (25%) Rúbrica del treball per presentar Ciutadella (25%)
2	CCL. Interactuar en situacions comunicatives tot respectant la diversitat intercultural CTID. Conèixer i aplicar les eines TIC CAIP. Adquirir i aplicar valors i actituds personals.	Rúbrica de la participació oral en el diàleg telemàtic (25%) Control (25%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica del mapa de comparar i contrastar (25%). Rúbrica del treball per presentar Ciutadella (25%). Rúbrica de la participació en el diàleg telemàtic (25%). Control (25%).

Activitats d'introducció:

1. Escrit individual. Com li explicaries en 5 línies com és la vida a Ciutadella?. Què saps sobre com és la vida d'un fillet que viu a un poble de *la sierra* del Perú?. Què t'hi falta saber per poder comparar la vida d'aquí amb la d'allà?.
2. Posada en comú en petit grup i en gran grup. Elaboració d'un guió de preguntes.

Activitats de desenvolupament:

1. Situació de Perú sobre el mapa i recerca d'informació per conèixer les principals característiques del país. Fitxa sobre Perú.
2. Visionat del documental "Camí de l'escola" (Fons Menorquí de Cooperació)
3. Sortida en bus a "Sa tanca des Pi des Llamp", activitat de portes obertes (Ajuntament de Ciutadella) per conèixer un ecosistema de Menorca amb els elements que en formen part de fauna i flora.
4. Intercanvi telemàtic amb fillets de Perú. Han d'elaborar un petit treball per presentar-se ells/es mateixos/xes i el seu entorn (fauna i flora més representativa de l'illa, la ciutat on viuen a través de fotografies i explicacions)
5. Posada en comú, oralment, de les cartes que cadascú ha rebut de Perú.
6. Elaboració d'un [mapa de pensament per comparar i contrastar](#) semblances i diferències entre la vida de Menorca i el Perú.

Activitats de consolidació:

1. Diàleg oral. Hi ha tantes diferències com creïem entre Ciutadella i el poble del Perú?. Hi hauria les mateixes diferències al s. XIV? Per què?. Què has après? Quines noves preguntes et plantejes?.
2. Manteniment de la correspondència.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra en la lectura i l'elaboració de la fitxa de comparar i contrastar.

Metodologia i organització: Aprenentatge a través d'un projecte cooperatiu telemàtic, sortida a l'exterior, treball en petit grup i individual, recerca d'informació i imatges, ús de les TIC.

Recursos: Mapa, fitxa de comparar i contrastar, documental *Camí de l'escola*, sortida, recursos TIC per facilitar l'intercanvi telemàtic.

UD-8. Com saber que un quadre té valor artístic?

Justificació: Reflexionar sobre què és l'art a partir del coneixement d'un dels artistes de més prestigi de l'època i la seva obra. Es treballaran continguts de les àrees d'Ed. Artística i de Llengua.

[Cliqueu aquí per veure totes les fotos](#)

OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
1. Comprendre discursos orals i escrits en els diversos contextos de l'activitat social i cultural i analitzar-los amb sentit crític.	Ús de documents audiovisuals com a mitjà per obtenir informacions rellevants.	Interpretar el contingut d'imatges i representacions de l'espai presents a l'entorn.
Desenvolupar la sensibilitat i aplicar els coneixements artístics en l'observació i	Valoració dels mitjans de comunicació social com instrument per aprendre i per accedir a informacions i experiències d'altres persones.	Redactar, reescriure i resumir diferents textos significatius en les situacions quotidianes i

l'anàlisi de diferents manifestacions del món de l'art i la cultura per comprendre'ls millor i forjar un gust propi.

Expressar-se oralment i per escrit de manera adequada per satisfer necessitats de comunicació i explorar camins que desenvolupin la sensibilitat, la creativitat i l'estètica.

escolars, tant en suport paper com digital, de manera ordenada i adequada, utilitzant la planificació i la revisió dels textos, posant esment a les normes gramaticals i ortogràfiques i a la presentació formal.

2 Expressar i comunicar amb autonomia i iniciativa emocions i vivències per mitjà dels processos propis de la creació artística en les seves dimensions plàstica i musical.

Recerca de les possibilitats del color en contrastos, variacions i combinacions, mesclant diverses classes de pintura i apreciament dels resultats sobre diferents suports.

Aplicació, en produccions pròpies, d'aspectes observats en obres artístiques.

Descriure les característiques d'elements presents a l'entorn i expressar i compartir amb els companys les sensacions que les obres artístiques provoquen (tant individualment com col·lectivament).

Utilitzar amb confiança, satisfacció i cura instruments, tècniques i materials adequats al producte artístic que es pretén aconseguir.

OBJ+CONT+CACOMPETÈNCIES BÀSIQUES

1 CCL. Aplicar estratègies de comprensió oral.
CCA. Apreciar i gaudir amb l'art i les manifestacions artístiques
CCA. Reflexionar i analitzar críticament l'entorn artístic.
CTID. Disposar d'habilitats per processar informació.
CCL. Practicar l'expressió escrita.
CCA. Emprar recursos artístics per expressar-se i comunicar-se.

2 CAA. Disposar d'un sentiment de competència personal
CAIP. Transformar les idees en accions

Instruments d'avaluació

Rúbrica del resum sobre la vida i les qualitats de Leonardo com artista (25%),

Rúbrica del relat imaginari sobre la protagonista del quadre (25%)

Rúbrica de la reproducció del quadre (25%)

Control (25%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica del resum sobre la vida i les qualitats de Leonardo com artista (25%), rúbrica del relat imaginari sobre la protagonista del quadre (25%), rúbrica de la reproducció del quadre (25%) i control (25%).

Activitats d'introducció:

1. Redacció escrita individual. Què sabem sobre Leonardo da Vinci? Per què era un artista? (A partir del quadre *Dama amb Ermini*) Com es pot saber?. Posada en comú en petit grup i gran grup i elaboració d'un primer mapa mental de coneixements previs.
2. Planificació del que volem investigar.

Activitats de desenvolupament:

1. Visionat d'un vídeo sobre la vida i obres de Leonardo Da Vinci. (*Erase una vez...*) Recorregut virtual per la seva obra. Diàleg posterior: per què era un bon artista?.
2. Tractament de la informació. Resum escrit de les dades principals de la vida i les qualitats de Leonardo da Vinci com artista, primer individualment i després en petit grup.
3. Reproducció del quadre *Dama amb Ermini* completant una part que haurà estat suprimida, primer dibuixant i després pintant amb tinta cal·ligràfica. Un cop acabada veuran l'original i en faran un estudi.
4. Representació física del quadre i fotografies.
5. Redacció d'una història on la protagonista és la dama del quadre.
6. Elecció i correcció col·lectiva d'un text.

Activitat de consolidació:

1. Diàleg en gran grup. És igual el que ha de saber un artista que el que ha de saber un científic o un navegant? Quines semblances i diferències hi ha?.
2. Joc on line per fer diferents combinacions amb els elements d'un retrat; faces and places. <http://www.nga.gov/kids/zone/facesplaces.htm>

Adaptació per als NESE:

Suport individual de la mestra en l'elaboració de l'escrit.

Metodologia i organització:

Recursos: ordinador+projector, cartolines, retoladors permanents, tinta cal·ligràfica, pinzells, vestit d'època, collar, pelutx, fitxes, aula ordinadors.

UD-9. Com fer una conferència als més petits -i als pares- sobre el que hem après?

Justificació: Durant aquesta setmana els alumnes elaboraran un text dramàtic sobre el viatge de Cristòfor Colom per anar-lo a explicar als més petits així com l'atrezzo necessari. La unitat treballa les àrees de llengua i Ed. Artística.

	OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS AVALUACIÓ
1	Comprendre discursos orals en els diversos contextos de l'activitat social i cultural i analitzar-los amb sentit crític.	Audició i lectura d'obres adequades a l'edat i als interessos de l'alumnat: audició i lectura guiada, lectura personal i silenciosa i lectura en veu alta.	Comprendre i expressar el sentit integral dels textos orals, reconeixent-ne les idees principals i les secundàries i les idees que suposen algun tipus de discriminació.
2	Expressar-se oralment de manera adequada per satisfer necessitats de comunicació i explorar camins que desenvolupin la sensibilitat, la creativitat i l'estètica.	Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.	Expressar-se oralment, amb una estructura coherent i utilitzant un vocabulari, pronunciació, entonació i ritme adequats.
3	Emprar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per escriure i parlar de manera adequada, coherent i correcta, i per comprendre textos orals i escrits.	Valoració del text literari com a vehicle de comunicació, font de plaer, d'aprenentatge i de coneixement d'altres móns, temps i cultures.	Comprendre i utilitzar la terminologia gramatical i lingüística pròpia del cicle en les activitats de producció i comprensió de textos.

4	Planificar i realitzar produccions artístiques, d'elaboració pròpia o ja existents de manera cooperativa.	Elaboració d'imatges en còmics, historietes, cartells, murals, mosaics, tapissos i impressions. Construcció de creacions plàstiques per a la representació teatral: mòbils, maquetes, joguines, decorats i màscares, maquillatges, etc.	Utilitzar amb confiança, satisfacció i cura instruments, tècniques i materials adequats al producte artístic que es pretén aconseguir.
---	---	--	--

OBJ+ CONT+CA	COMPETENCIES BÀSIQUES	Instruments d'avaluació
1	CCL. Practicar estratègies de comprensió oral. CCL. Practicar estratègies d'expressió oral. CAA. Disposar d'un sentiment de competència personal.	R.A. de la comprensió oral (20%)
2	CAIP. Tenir consciència de les pròpies fortaleses, limitacions i interessos personals i esperit de superació.	Rúbrica d'avaluació de la conferència (30%)
3	CCL. Composar textos escrits.	R.A. del text dramàtic (20%)
4	CTDI. Obtenir, seleccionar, processar i comunicar la informació. CCA. Emprar recursos artístics per expressar-se i per comunicar-se	Rúbrica d'avaluació de l'atrezzo de l'escenificació (30%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques). L'avaluació final no es farà a través d'un control sinó de la conferència i l'escenificació.

Criteris de qualificació: Rúbrica d'avaluació de la comprensió oral (20%), Rúbrica d'avaluació de la conferència (30%). Rúbrica d'avaluació del text dramàtic (20%). Rúbrica d'avaluació de l'atrezzo de l'escenificació (30%).

Activitats d'introducció:

1. Posada en comú de coneixements previs en relació al tema.
2. Comprensió oral d'un conte sobre la història de Cristòfor Colom que conta la mestra.
3. Planificació en parelles de les passes que hem de fer per representar el conte als més petits

Activitats de desenvolupament:

1. Elaboració amb tot el grup classe d'un mapa de redacció d'un text dramàtic.
2. Redacció del text.
3. Correcció col·lectiva.
4. Recerca a internet per la posada en escena; titelles, disfressar-se ells mateixos, fer un mural....
5. Elaboració de materials per la posada en escena (disfresses, murals, titelles)

Activitats de consolidació:

1. Comparació (oral, en gran grup) entre la redacció d'un text dramàtic i altres textos.

2. Conversa final per avaluar les conferències, reflexionar sobre què he après i sobre noves preguntes que ens plantegem.

Adaptació per als NESE

Support individual de la mestra en la redacció del text.

Metodologia i organització: Aprenentatge a partir de problemes, treball individual i per parelles.

Recursos: Recursos TIC sobre vestuaris de l'època. Mapa de redacció de textos dramàtics. Conte.

UNITAT 10: Quins aliments van venir del nou continent?

Justificació: Aquesta unitat pretén que els alumnes coneguin l'intercanvi d'aliments que es va produir a partir de la descoberta del nou continent. Es treballen continguts de les àrees de coneixement del medi, de llenguatge i de matemàtiques.

	OBJECTIUS	CONTINGUT	CRITERIS AVALUACIÓ
1	Comprendre discursos orals i escrits en diversos contextos.	Comprensió i producció de textos orals per aprendre i per informar-se.	Participar en situacions de comunicació escoltant i incorporar les intervencions dels altres.
2	Expressar-se per escrit de manera adequada en els diversos contextos de l'activitat social i cultural	Composició de textos propis de l'àmbit acadèmic per obtenir, organitzar i comunicar informació.	Redactar, reescriure i resumir diferents textos significatius en les situacions quotidianes.
3	Comportar-se d'acord amb els hàbits de salut i cura personal que es deriven del coneixement del cos humà, amb una actitud d'acceptació crítica i de respecte per les diferències individuals (edat, sexe, característiques físiques i personalitat).	Adopció d'hàbits saludables d'alimentació, d'higiene, exercici físic, descans, utilització del temps lliure, etc., detectant i prevenint riscos per a la salut. Els aliments: valoració de la necessitat de dur a terme una alimentació correcta i identificació i classificació dels aliments segons la funció	Identificar i explicar les conseqüències per a la salut i per al desenvolupament personal de determinats hàbits d'alimentació, d'higiene, d'exercici físic i de descans.

que compleixen en una dieta equilibrada.

4	<p>Proposar, resoldre i plantejar problemes matemàtics utilitzant els procediments adequats de càlcul, mesura, estimació i comprovació de resultats, valorant la perseverança i les diferents estratègies en la recerca del resultat i emprant de manera lògica i creativa la comunicació oral i escrita.</p>	<p>Realització d'operacions amb nombres naturals, utilitzant els algoritmes estàndard en contextos de resolució de problemes: suma, resta, multiplicació i divisió per un nombre d'una xifra.</p>	<p>Utilitzar estratègies personals de càlcul mental en càlculs relatius a la suma, resta, multiplicació i divisió simples.</p> <p>Resoldre problemes relacionats amb l'entorn que exigeixin certa planificació, aplicant dues operacions amb nombres naturals com a màxim, així com els continguts bàsics de geometria o tractament de la informació i utilitzant estratègies personals de resolució.</p>
---	---	---	---

OBJ+
CONT+CA

COMPETENCIES BÀSIQUES

Instruments d'avaluació

1

CCL. Practicar estratègies de comprensió oral.

2, 3

CCL. Composar textos escrits.
CCIMF. Prendre decisions per una vida més saludable.
CAA. Disposar d'un sentiment de competència personal.

Rúbrica d'avaluació del text argumentatiu (30%)

4

CM. Plantejar i resoldre problemes
CM. Pensar, raonar i argumentar.
CAIP. Tenir consciència de les pròpies fortaleces, limitacions i interessos personals i esperit de superació.

Rúbrica d'avaluació dels exercicis matemàtics (20%)

Control (50%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica del text argumentatiu (30%). Rúbrica dels exercicis matemàtics (20%). Control (50%).

Activitats d'introducció:

1. Conversa de motivació i coneixements previs. Vivien més el s. XV que ara? Quina relació hi ha entre l'esperança de vida i els aliments? Quants anys vivien el s. XV i quants ara?
2. Lectura d'un capítol del conte de C. Colom on parla dels aliments que van venir d'Amèrica i dels que es van endur d'Europa cap allà.
3. Elaboració d'una fitxa sobre l'intercanvi d'aliments. Han de tallar i enganxar sobre el continent corresponents dibuixets dels aliments intercanviats.
4. Conversa oral en gran grup sobre els coneixements previs que tenim en relació a la pregunta (quina és la millor alimentació), i classificació a la pissarra.
5. Preparació de preguntes en petit grup per fer als alumnes de 2n que han estudiat l'alimentació.

Activitats de desenvolupament:

1. Comprensió oral de la conferència dels alumnes de 2n sobre l'alimentació i plantejament de preguntes.
2. Recerca i tractament d'informació. Comprensió lectora d'una notícia sobre obesitat infantil (vocabulari, idees principals, opinió pròpia).
3. Elaboració d'una piràmide d'aliments, amb productes que han duit de casa, aprofitant un triangle que hi ha pintat al pati. Distribució dels aliments segons les propietats.
4. Realització d'una graella per conèixer els seus propis hàbits de consum on escriuran el que mengin durant una setmana. Comprovació dels seus hàbits alimentaris omplint una piràmide amb els productes consumits.
5. Resolució de problemes matemàtics. Provisions que s'han d'emportar els que van a Amèrica i com les han de repartir entre les 3 caravel·les (aigua, sacs de farina...).

Activitats de consolidació:

1. Text argumentatiu. Quines provisions m'emportaria jo si hagués d'anar d'acampada durant una setmana? (el lloc on vaig disposa d'electrodomèstics).
2. Joc on line en castellà, on han de seleccionar els aliments segons les propietats. <https://educalia.educared.net/externs/ali03/s/home.html?sec=juego&sj=1>

Adaptació per als NESE

Support individual de la mestra en les estratègies matemàtiques.

Metodologia i organització: treball en parella i individual, ús de les TIC, exposició del treball realitzat per altres alumnes de l'escola.

Recursos: Joc online sobre nutrició, conte de C. Colom, fitxes, notícia de la premsa, diccionaris.

UNITAT 11: Com conservar els aliments en una nau que no té electricitat?

Justificació: Despertar en els alumnes la curiositat per les condicions de conservació dels aliments, aprendre a plantejar hipòtesi i a dur a terme experiments per comprovar-les.

	OBJECTIUS	CONTINGUT	CRITERIS AVALUACIÓ
1	Identificar, plantejar-se i resoldre interrogants i	Comparació, classificació i ordenació de diferents	Obtenir informació rellevant sobre fets o fenòmens

<p>qüestions, utilitzant estratègies de recerca i tractament de la informació, formulació i comprovació de conjectures, exploració de solucions alternatives i reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge, utilitzant també les competències comunicatives pròpies de l'àrea (descripció, explicació, justificació, interpretació i argumentació).</p>	<p>materials a partir de propietats físiques observables (pes/massa, estat, volum, textura).</p>	<p>prèviament delimitats, fer prediccions sobre successos naturals i socials, integrant dades d'observació directa i indirecta a partir de la consulta de fonts bàsiques i comunicar els resultats.</p>
<p>Utilitzar tècniques elementals de recollida de dades per obtenir informació sobre fenòmens i situacions del seu entorn, representar-les de forma gràfica i numèrica i interpretar-les.</p>	<p>Identificació de mesclures en alguns aliments, productes o objectes de la vida quotidiana.</p> <p>Planificació i realització d'experiències senzilles per estudiar les propietats de materials d'ús comú i el seu comportament davant els canvis energètics, fent prediccions explicatives sobre els resultats.</p>	
<p>Proposar, resoldre i plantejar problemes matemàtics utilitzant els procediments adequats de càlcul, mesura, estimació i comprovació de resultats, valorant la perseverança i les diferents estratègies en la recerca del resultat i emprant de manera lògica i creativa la comunicació oral i</p>	<p>Recollida i registrament de dades sobre objectes, fenòmens i situacions familiars utilitzant tècniques elementals d'enquesta, observació i mesurament.</p> <p>Disposició per a l'elaboració i presentació de gràfics i taules de manera ordenada i clara.</p>	<p>Recollir dades sobre fets i objectes de la vida quotidiana utilitzant tècniques senzilles de recompte, ordenar-les segons un criteri de classificació i expressar el resultat en forma de taula o gràfica.</p> <p>Realitzar estimacions i mesures, escollint, entre les unitats i instruments de mesura usuals, els que millor s'ajustin a la mida i naturalesa de l'objecte a mesurar, en situacions de la vida real, i establint equivalències entre la unitat elegida i altres unitats d'aquesta magnitud.</p>

OBJ+CONT+CACOMPETÈNCIES BÀSIQUES

- 1 CCIMF. Valorar i aplicar el pensament científicotècnic
 CCIMF. Posar en pràctica els processos propis de la indagació científica.
 CAIP. Practicar les habilitats necessàries per planificar, liderar, realitzar i avaluar projectes.
 CAA. Adquirir autonomia en l'aprenentatge.

Instruments d'avaluació

Rúbrica d'avaluació dels experiments (40%)

2

CM. Plantejar i resoldre problemes de la vida quotidiana.
CM. Utilitzar els procediments matemàtics bàsics i les eines de suport.
CTID. Disposar d'habilitats per cercar, obtenir, processar i comunicar informació.
CCL. Interactuar en situacions comunicatives.

Rúbrica d'avaluació dels problemes matemàtics (30%)

Control 30%

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa (rúbriques) i una aval. final (control).

Criteris de qualificació: Rúbrica d'avaluació dels experiments (40%), rúbrica dels problemes matemàtics (30%) i control (30%).

Activitats d'introducció:

1. Posada en comú de coneixements previs -i apresos a UD anteriors- sobre la conservació d'aliments al segle XV i l'aprovisionament per un viatge llarg, especialment la fruita i la verdura i les conseqüències sobre la salut dels mariners (escorbut).
2. Formulació d'hipòtesi, deducció (individual) i argumentació escrita. Com conservar els aliments?. Posada en comú i elecció de les hipòtesi sobre les que farem la recerca.
3. Explicació de la unitat de mesura utilitzada per pesar. (quilos, hectagrams, decagrams i grams) i com passar d'una unitat a una altra.

Activitats de desenvolupament:

1. Recerca 1. Hipòtesi, deducció, seguiment de l'experiment en una graella i conclusions.
2. Recerca 2. Hipòtesi, deducció, seguiment de l'experiment en una graella i conclusions.
3. Seguiment de l'assecat d'una pera en una graella i representació en un gràfic del procés.
4. Presentació d'un full teòric on s'expliquen les formes de conservació.
5. Resolució de problemes matemàtics. Càlcul del pes que portava cada caravel·la donat en quilos i en grams (aigua, sacs de farina...).

Activitats de consolidació:

1. Conversa final per avaluar els experiments, reflexionar sobre què hem après i sobre noves hipòtesi o preguntes que ens plantegem.

Adaptació per als NESE

Suport individual de la mestra en la lectura dels enunciats dels problemes matemàtics.

Metodologia i organització: Aprenentatge a partir de la indagació científica. Aplicació del mètode científic. Treball cooperatiu i individual.

Recursos: Peres, caps, bàscula, fitxes de seguiment, pots de vidre, sal, aigua, terra, vinagre, oli.

UNITAT 12: Construint Caravel·les

Justificació: **Com a conclusió, els fillets preparen una exposició artística per als pares amb informació sobre el que hem après i elaboren** una maqueta d'una caravel·la en grups col·laboratius. Són cinc grups de quatre alumnes i dos grups de tres. Es treballen continguts de les àrees de Ed. Artística i de Llengua.

	OBJECTIUS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1	Planificar i realitzar produccions artístiques, col·laborant en la resolució dels problemes per aconseguir un producte acabat satisfactori. Explorar i conèixer materials diversos, i utilitzar-los amb finalitats expressives i comunicatives, lúdiques i creatives.	Interès per ajustar el procés de creació en grup a les intencions previstes, utilitzant de manera responsable instruments, materials i espais. Construcció d'estructures senzilles.	Utilitzar amb confiança, satisfacció i cura instruments, tècniques i materials adequats al producte artístic que es pretén aconseguir.
2	Utilitzar les destreses bàsiques de la llengua per cercar, recollir i processar informació.	Comprensió i identificació de la informació rellevant en textos de situacions quotidianes.	Comprendre i utilitzar la terminologia gramatical i lingüística pròpia del cicle en les activitats comprensió de textos.
3	Posar en pràctica hàbits i estratègies que permetin l'aprenentatge cooperatiu, col·laborant activament i amb responsabilitat en el treball en grup.	Actitud de cooperació i respecte en situacions d'aprenentatge compartit per recollir i intercanviar informació.	Utilitzar estratègies per planificar treballs, localitzar, recuperar i resumir informació en la lectura de textos, captant-ne les idees principals i secundàries. Participar en situacions de comunicació respectant les normes que regeixen la comunicació.

OBJ+

CONT+CA

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

1	CCA. Comprensió, estima, valoració crítica i gaudi de l'art. CCA. Expressió d'idees i sentiments a través del llenguatge artístic i les seves tècniques. CAA. Consciència de les pròpies fortaleses, limitacions i interessos personals i esperit de superació. CAIP. Capacitat per imaginar, emprendre i avaluar projectes CTID. Obtenció, selecció, processament i comunicació de la informació per transformar-la en coneixement
---	---

Instruments d'avaluació

Rúbrica d'avaluació de la caravel·la (20%)

- 2 CL. Expressió i comprensió oral i escrita.
- 3 CSC. Treball en equip. Participació activa, constructiva, i compromesa en projectes comuns

R.A. de l'escrit explicatiu (40%)
R.A. del treball en equip (40%)

Avaluació: Es farà avaluació inicial, avaluació formativa i una aval. final a través de la rúbrica de la caravel·la.

Criteris de qualificació: Rúbrica d'elaboració de la maqueta (20%), Rúbrica de redacció del procés de construcció (40%), Rúbrica del treball en equip (40%).

Activitats d'introducció:

1. Presentació de la tasca i de les rúbriques d'avaluació.
2. Planificació del treball:
  - Visionat de vídeos i fotos per trobar la inspiració per l'elaboració de la caravel·la
  - Planificació escrita (individual i en petit grup). Material necessari pels acabats i responsables de cercar-lo.
1. Recerca d'informació per completar una feinetxa sobre caravel·les, a la wiki "Carabelas" enllaçada al bloc de l'aula.

Activitat de desenvolupament: Elaboració de la maqueta.

Activitats de consolidació:

1. Escrit explicatiu sobre el procés seguit en l'elaboració de les maquetes.
2. Preparació i realització d'una exposició de les maquetes per a la comunitat educativa (familiars, resta d'alumnes...). Amb panells explicatius del procés seguit en la seva elaboració.(fotos, text...).

Adaptació NESE: Activitat de bastida oral per part de la mestra amb els grups que tenguin dificultats per construir bé la maqueta.

Metodologia i organització: Grups cooperatius on cada membre té un rol de treball, aprenentatge a partir de projectes, feina individual i ús de les TIC.

Recursos: pàgines web, projector, ordinador, cartró, silicona, aplicador de silicona, tela, retoladors, cordes, tisores, fitxes de preparació de l'activitat en si, escuradents,pals...

Temporització: Tots els divendres, de 12 a 14h.

BIBLIOGRAFIA

- Decret 67/2008 de 6 de juny. Ordenació general dels ensenyaments de l'Educació Infantil, l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatoria a les Illes Balears.
- Decret 72/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les IB.
- Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 22 de desembre de 2008, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació primària a les Illes Balears.
- Ordre de Convocatòria d'oposicions de 18/ 03 2010 BOIB núm. 45
- Pàgines web: youtube.com, educalia.educared.com, www.nga.gov/kids/zone/facesplaces, www.xtec.net, lauradelesserps.blogspot.com, nea.educastur.princast.es/cablleros/index.htm,
- Zabala, A., Arnau, L., (2008). *Cómo aprender y enseñar competencias*, Graó, Barcelona.
- Perkins, David: (2008): *La escuela inteligente*, Gedisa, Barcelona (4ª ed, 1ª ed: 1992).

